

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين إله خير ناصر ومعين الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وعلي وآلهما الطيبين الطاهرين ولعمرة الله على أعدائهم أجمعين أبدأ الأبدان
قال العلي الحكيم وصي النبي الكريم: من اقتبس علما من علوم النجوم من حملة القرآن إزداد به إيمانا ويقينا

هفته نامه

راه آسمان

آموزش و تبیین مباحث تقویم و نجوم و تحجیم اسلامی

تهیه و تدوین: پژوهشگر علوم نجوم و تقویم و تحجیم بنیاد حیات اعلی

هفته نامه راه آسمان شماره: نخست

اول رمضان المبارک ۱۴۲۷ = ۲ مهر ۱۳۸۵ = ۲۴ سپتامبر ۲۰۰۶

آغاز سال قمری اسلامی در نزد اهل حق

سؤال: تا آنجا که اطلاع داشته ام و نوعا شایع است؛ عامه ناس اولین ماه سال قمری را ماه محرم الحرام می دانند، از طرفی شنیده ام که حقیقت مطلب بر خلاف این بوده و اولین ماه سال قمری ماه محرم نمی باشد؛ می خواستم روشن بفرمایید که حقیقت امر چیست؟ و ماه اول سال در تاریخ قمری اسلامی کدامست؟ و اگر با آنچه متداول است مطابق نیست؛ چرا اینطور شده است؟ و چطور شده که برخلاف حقیقت عاداتی مرسوم و رایج شده است؟

آغاز سال قمری در پندار عامه ناس

جواب: در میان عامه ناس شهرت دارد که ماه محرم الحرام آغاز سال است. ولی این برداشت و ذهنیت در میان عموم ناشی از تبعیت از اعراب بوده، و منشأ این شهرت در میان اعراب ریشه های جاهلی داشته و از بقایای فرهنگ دوران جاهلیت قبل از اسلام است، و قدمت یا رواج عمومی آن به معنای اصالت و درستیش نمی باشد؛ و این دیدگاه یک عادت و رسم جاهلی صرف بوده؛ و تنها بخاطر سلطه فرهنگ جاهلی در آن دوران رواج پیدا کرده؛ و پس از آن هم تا کنون باقیمانده است.

چرا پاره ای از اوهام و عادات و رسوم جاهلی هنوز باقی است؟

پس از ظهور اسلام نیز فرهنگ جاهلی همچنان بر ذهن و اندیشه بسیاری از صحابه پیامبر ﷺ راسخ بود؛ چون پیراستگان واقعی از جاهلیت بسیار معدود بوده؛ و عمده صحابه (جز تغییر ظاهری در چند عنوان کلی) در سایر امور در گرو عادات و پندارهای گذشته خود بودند، از سوی دیگر تمام تلاش و کوشش پیامبر ﷺ مصروف امور مهم و ضروری آنروز مسلمین بود؛ یعنی تصحیح اصل عقیده تازه مسلمانان و ایمانشان به توحید؛ و تربیت نفوس بر التزام به شرع و آیین و قانون اسلام؛ و تشکیل جامعه اسلامی

و حفاظت از آن، و بقیه امور هم تحت الشعاع بود؛ لذا امور اساسی و ضروری اولیه آن روز؛ حضرتش را از پرداختن به این امور (هر چند مهم ولی فرعی) و زدودن بقایای جاهلیت باز می داشت.

از سوی دیگر؛ بسیاری از صحابه پیامبر ﷺ تسلیم محض حضرتش نبودند؛ آن چنانکه جز همان چند عنوان (ذکر شده) که پذیرا شده بودند؛ در سایر امور همچنان بر عادات و اخلاق و عقاید جاهلی خود باقی بودند، بلکه آن چنان بر این عادات و عقاید انحرافی پابند بودند؛ که حتی مانع پیامبر ﷺ از هر گونه تصحیح و تغییری در آن می شدند.

در سفر فتح مکه که در اوج استقرار اندیشه و حکومت اسلامی پیامبر ﷺ اتفاق افتاد؛ سخن از تغییرات مشرکان در ساختمان کعبه (در دوران جاهلی) پیش آمد؛ که آنها به عمق سه متر از خانه کعبه را (بخاطر کمبود هزینه ساختمان) بیرون از کعبه گذارده بودند، (که البته علیرغم بازسازی مکرر آن؛ تا به امروز هنوز این قسمت در قسمت راهرو حجر اسماعیل واقع است) و اینکه پیامبر ﷺ این نقص را اصلاح کنند و آن قسمت بیرون افتاده از کعبه را به داخل آن برگردانند، پیامبر ﷺ به عایشه فرمودند: اگر نبود که قوم تو ارتباطشان هنوز با جاهلیت تازه و نزدیک است؛ من این کار (تصحیح بنای کعبه) را انجام می دادم! یعنی چون هنوز

در گروهی عادات جاهلیتند مانع می شوند و نمی پذیرند .

از دیگر موارد اینگونه امور فرعی ولی مهم؛ (که برای پیامبر ﷺ شرایط تصحیح یا تأسیس آن فراهم نشد) یکی: موضوع تأسیس تقویم و شروع تاریخ اسلامی بود، که این کار سالها پس از رحلت پیامبر ﷺ اتفاق افتاد، وقتی حاکم زمان در نوشتن نامه مهم رسمی متحیر بود که چه تاریخی بنویسد، یا قصد داشت تقویم کافران را بکار گیرد، حضرت مولا علی علیه السلام به او یاد دادند که زبیده نیست که تقویم و تاریخ بیگانه بکار بری! و چون پرسید از مبدأ تاریخ اسلامی؟ حضرتش به او مبدأ قراردادن هجرت پیامبر ﷺ را تعلیم کردند، و این چند جهت داشت، اگر مبدأ ولادت یا بعثت پیامبر ﷺ را معین می کردند بسیاری از افراد جریان حاکم آنروز کسانی بودند که متأخر از بعثت بلکه همین اواخر و در فتح مکه اظهار اسلام کرده بودند، ولذا این مبدأ تاریخ همواره یادآور امتناع و تاخیرشان از اسلام بود، و قطعاً با مبدأ قرار گرفتن آن دیر یا زود مخالفت می کردند و موضوع مبدأ تاریخی تقویم اسلامی دستخوش تصرفات اینها می گردید، و از طرف دیگر: چون با هجرت به مدینه شروع جامعه و دولت اسلامی اتفاق می افتاد؛ و آن نامه هم یک نوع مکاتبه رسمی و دولتی محسوب می شد، لذا این تعلیم حضرت

مولا علیؓ بکارگرفته شد؛ و از آن روز تا به حال تقویم اسلامی با مبدأ هجری در میان همه مسلمانان متداول بوده است.

از دیگر امور مهمه ای که (به علت رسوخ فرهنگ جاهلی در پندار غالب صحابه) برای پیامبر ﷺ تصحیح آن فراهم نشد؛ موضوع آغاز سال در تقویم اسلامی بود، طبیعی بود وقتی که اصل تأسیس تاریخ و تقویم برای حضرتش میسر نشد؛ موضوع آغاز سال که از فروع آن بود نیز جای تصحیح و تأسیسش نبود.

علل عدم تصحیح پندار عامهٔ مسلمین در بارهٔ آغاز سال

این جریان و طیف جاهلی با همکاری گروه سقیفه بنی ساعده پس از رحلت پیامبر ﷺ فوراً مخالفتش را آشکارا کرده و شدت بخشید، و بر خلاف وصیت و معرفی عمومی پیامبر ﷺ در حج وداع؛ بر علیه جانشین راستین حضرتش (یعنی حضرت مولا علی علیہ السلام) اقدام به کودتای بسیار جنایتکارانه ای کرد؛ که در آن خانهٔ وحی سوزانده شد و یادگار پیامبر ﷺ (یعنی حضرت زهرا علیها السلام) مورد هجوم و ضرب و جرح واقع گردید و فرزند و جنین ایشان مظلومانه شهید شد؛ و با این اقدام و یک سلسله اقدامات خشونت بار دیگر؛ از جمله تهدید بزرگان صحابهٔ پیامبر ﷺ و ایجاد جو رعب و وحشت در میان مسلمانان بویژه پس از فاجعهٔ حمله به خانهٔ وحی و نیز ترور سعد بن عبادہ؛ رئیس و بزرگ انصار (که بخش اعظم مسلمانان مدینه را تشکیل می دادند)، این طیف توانست زمام مسلمانان را بدست بگیرد، و پس از آنها تا قرن‌ها نوعاً همین جریان انحرافی و نفوذی جاهلی (ولی با نقاب و ماسک اسلامی) بر مسلمانان حکومت داشته است.

نوع کسانی که پس از پیامبر ﷺ نیز بر مسلمانان حاکم شدند (خلفای ثلاث

و امویان و...) از همین طیف و جریان جاهلیت زدگان بودند؛ که نه تنها دنبال پیرایش خود و جامعه از بقایای جاهلیت نبوده؛ بلکه پیوسته در صدد زدودن تعلیم نبوی ﷺ از جامعه و اندیشه و عقاید مسلمانان بودند؛ و لذا فوراً پس از پیامبر ﷺ؛ خلیفه غاصب حکم به ممنوعیت بازگویی و نشر سخنان پیامبر ﷺ کرد؛ و دستور داد که هر که تخلف کند و سخنان پیامبر ﷺ را بازگوید یا نشر دهد؛ او را با تازیانه شکنجه دهند. این فرمان حکومتی تا هشتاد و چند سال پس از پیامبر ﷺ (اواخر امویان) اجرا می شد، و طوری شده بود که بازگویی سخنان و تعلیم نبوی ﷺ جرم شمرده می شد و حکم قاقاق را داشت؛ و چه بسیار صحابه و تابعین راستین پیامبر ﷺ که بخاطر بازگویی سخنان حضرتش شکنجه و آزار یا زندان و تبعید شدند. این طیف و جریان در حقیقت یک جریان کافر جاهلی بود؛ که وقتی دید فوج فوج مردمان از هر سو به اسلام روی می آورند؛ و دیگر محاصره اقتصادی ایمان آورده ها یا شکنجه های وحشیانه مانع اسلام آوردنشان نمی شود؛ لذا برای باقی نگهداشتن مردم در تاریکیهای جاهلی و منع رسیدنشان به نور حقیقی اسلام؛ به ناچار شیوه نفاق را در پیش گرفت، و سرانشان با اظهار اسلام و تظاهر به گرویدن به پیامبر ﷺ؛ خودشان را در لابلای صفوف مسلمانان راستین جا زدند، و با استفاده از

نفوذ و موقعیت گذشته اجتماعی شان در جاهلیت و نیز بکار گرفتن سرمایه های فراوانشان؛ توانستند جریانی پشت پرده (بر علیه پیامبر ﷺ و حقایق اسلام) را در همان دوران حیات حضرت مخفیانه شکل دهند؛ و این خطر برای اسلام و مسلمانان آنقدر جدی بود؛ که سوره ها و آیات فراوانی از جانب خداوند تعالی در این خصوص نازل گردید و در قرآن کریم مسطور است، که همه این کلمات وحی در بیان افشای جریان نفاق و منافقین و شیوه ها و خصلتهای آنها و خطرشان می باشد.

بهترین شاهد بر مصداقیت این جریان برای آن آیات و سوره ها؛ رفتار و روششان در نفی و زدودن تعالیم پیامبر ﷺ بود؛ بلکه حتی در صدد محو کلی نام پیامبر ﷺ از یاد و دل مسلمانان نیز بودند؛ و اقداماتی را هم انجام دادند هر چند به نتیجه مقصودشان نرسیدند؛ از جمله این تلاشها: در دوران معاویه (لعنه الله) بود؛ که وقتی او شنید که در آخر اذان پس از فقره "لا اله الا الله" فقره "محمد رسول الله" (طبق تعلیم اصلی اذان) هنوز گفته می شود؛ معاویه (لعنه الله) گفت: آیا محمد راضی نمی شود به همان یکبار که نام او را در صدر اذان می برند؟ تا اینکه در آخر اذان هم ببرند! و بدینوسیله در ادامه این فقره از اذانها انداخته شد.

اولین ماه سال در کلام وحی و خازنان وحی (علیم السلام)

و جایگاه ارزشمند آن در تعالیم اسلام ناب محمدی ﷺ

بر هر که کمترین آشنایی با کتاب خداوند قرآن کریم داشته باشد؛ پوشیده نیست که: در کلام حق تنها ماه مبارک رمضان است که با چنان تکریم و تجلیلی سخن از آن به میان آمده است، و پیامبر ﷺ هم پس از هجرت چون در مدینه استقرار یافتند و تشکیل جامعه اسلامی فرمودند؛ در همان اولین سال در آخر ماه شعبان و پیش از شروع ماه مبارک رمضان خطبه ای در فضیلت و احکام و آداب آن فرمودند؛ و حکم الهی در باره روزه این ماه مبارک را به همگان اعلام نمودند؛ و چنین شد که شروع سال در تقویم الهی با ماه مبارک رمضان و روزه آن آغاز گشت.

سرآغاز حقیقی سال نرد اهل حق

ماه مبارک رمضان به گواهی قرآن کریم و کلام پیامبر ﷺ و خازنان وحی (علیهم السلام) برترین ماههای سال و سرور آنهاست، همچنانکه شب و روز قدر برترین شب و روز سال است؛ و این شب و روز قدر هم در همین ماه است؛ و این خود گواه دیگری بر عظمت و ارزش این ماه می باشد. در فضیلت و ارزش ماه مبارک رمضان و لیلۃ القدر آن چنان از تعالیم وحی و خازنان وحی (علیهم السلام) فراوان سخن رسیده؛ که در این باره کتابهای بسیاری نوشته گردیده است؛ و چه بسا که شمارش از هزار افزون باشد.

* در بیان حضرت مولا علی علیه السلام آمده که در خطبه ای در فرارسیدن ماه رضائی که در آن شهید شدند فرمودند: ماه رمضان شما را فرا رسید، که آن سرور ماهها بوده و آغاز سال است.^۱

* در بیان حضرت موسای کاظم علیه السلام دعایی برای ورود در سال (نو) در اول ماه رمضان وارد شده؛ و به نیایش با آن توصیه گردیده است.^۲

(۱) مناقب آل ابی طالب، ابن شهر آشوب ج ۳ ص ۳۷۰، بحار الأنوار ج ۴۱ ص ۳۱۶ ح ۴۰، الإرشاد، شیخ مفید ج ۱ ص ۱۴، بحار الأنوار ج ۴۳ ص ۱۹۳ ح ۹.

(۲) من لایحضره الفقیه، شیخ صدوق، ج ۲ ص ۶۲، بحار الأنوار ج ۵۵ ص ۳۷۷ ح ۸.

* در بیان حضرت حق ناطق جعفر بن محمد صادق علیه السلام (برگرفته از کلام وحی و سخن پیامبر صلی الله علیه و آله) آمده است که: ماه مبارک رمضان (ماه) سرآغاز حقیقی سال است، و لیلۃ القدر ابتدا و شروع سال (جدید) و نیز پایان (گذشته) آنست.^۳

* از این روست که حضرت مولانا علی بن موسی الرضا علیه السلام فرموده اند: **إن أول شهور السنة عند أهل الحق شهر رمضان، و فيه ليلة القدر التي هي خير من ألف شهر وفيها يفرق كل أمر حكيم و هو رأس السنة.** یعنی: اولین ماه سال نزد اهل حق؛ ماه مبارک رمضان است، و سرآغاز سال (نزد اهل حق) لیلۃ القدر است.^۴ به پیروی از این حقیقت؛ بزرگان اصحاب حضرات معصومین (علیهم السلام) (از جمله فضل بن شاذان نیشابوری) و قدمای علمای پیرو اهل بیت (علیهم السلام) (از جمله شیخ کلینی و شیخ صدوق و شیخ مفید) بر این موضوع (که) اولین ماه سال نزد اهل حق؛ ماه مبارک رمضان؛ و سرآغاز سال (نزد اهل حق) لیلۃ القدر است) تصریح و تأکید کرده اند.^۵

(۳) الکافی، شیخ کلینی ج ۴ ص ۶۵، التهذیب، شیخ طوسی، ج ۴ ص ۱۵۴، اقبال الأعمال، سید بن طاووس، ج ۱ ص ۳۲، بحار الأنوار ج ۵۵ ص ۲۷۶ و ۲۷۷، ج ۷ و ۹.

(۴) علل الشرایع شیخ صدوق ۲۶۹، بحار الأنوار ج ۵۵ ص ۲۷۶ ج ۹.

(۵) الخصال شیخ صدوق، ج ۲ ص ۵۱۹، اقبال الأعمال، سید بن طاووس، ج ۱ ص ۳۲ بحار الأنوار ج ۵۵ ص ۲۷۶ ذیل ج ۹ و ج ۹۴ ص ۱۶ ج ۳۱.

شب ۲۳ ماه مبارك رمضان

ليلة القدر

هنگام تحویل و آغاز سال اهل حق

خداوند همه ما را همواره پاکیزه و شایسته

حضور قدسی حضرت **وجہ اللہ** قرار

دهد

اول ماه مبارک رمضان ابتدای سال در تقویم اهل حق

جز سرآغاز حقیقی سال که لیلۃ القدر است؛ همچنین (بنابر کلام خازنان وحی علیهم السلام) شب و روز اول ماه مبارک رمضان (که اولین شب و روز از اولین ماه سال است) نیز در تقویم اهل حق اول سال بشمار می آید، و در این خصوص از حضرت مولا علی علیه السلام به غسل در این هنگام توصیه شده؛ که به نحوه خاصی تعلیم شده و فضیلت و برکت آن بیان گردیده است.^۶

(۶) اقبال الأعمال، سید بن طاووس، ج ۱ ص ۱۴ و ۲۱ و ۸۶، بحار الأنوار ج ۷۸ ص ۱۸ ح ۲۴.

عید بودن آغاز ماه مبارک رمضان در میان همه مسلمانان

در خاتمه این نکته شایان ذکر است که علیرغم تلاشهای تحریف‌گرانه جریان فکر جاهلی در طول تاریخ اسلام در جهت عدم رواج آغاز سالی ماه مبارک رمضان؛ ولی در عین حال می‌بینیم که خوشبختانه سنت عید بودن ماه مبارک رمضان و عید گرفتن شروع آن و برگزاری جشنها و تبریک به این مناسبت؛ همچنان در میان ملتها و دولتهای مختلف مسلمان تا به امروز برقرار بوده؛ و با وسعت و گسترده‌گی فراوان برگزار می‌شود.

همه کسانی که در کشورهای مسلمان عربی و غیر عربی سفر کرده یا خبر داشته باشند؛ از این معنا به خوبی مطلعند، تبادل پیامهای تبریک پادشاهان و رؤسای حکومت‌های کشورهای مسلمان و جمیع اصناف مردم برای حلول ماه مبارک رمضان و تهنیت و تبریک آن به عنوان عید بسیار مهم؛ همراه با تغییراتی از جمله: آرزو کردن اینکه این سال بر تو مبارک باشد، و یا سال خوبی داشته باشی و مانند آن؛ همه جلوه‌هایی از این معناست.

با توجه به اینکه آغاز سال در میان همه ملل و اقوام و فرهنگها و ادیان بشری در سرتا سر جهان با عید شروع می‌شود، لذا تقارن این سنت

باقیمانده (عید بودن اول رمضان و تبریک برای سال) نشانه ای از اساس و ریشه آن و حقیقت اصلی این موضوع (آغاز سال) می باشد.

البته جریان فکر جاهلی در ادامه تلاشهای تحریف گرانه اش چون توانست که سنت عید گرفتن حلول ماه مبارک رمضان را منسوخ کند؛ لذا برای منع ارتباط بین آن و موضوع آغاز سال؛ اقدام به جعل و ترویج عید گرفتن حلول ماه محرم؛ و نیز عید قرار دادن شهادت پاره جگر پیامبر ﷺ (حضرت اباعبدالله الحسین علیہ السلام) و خانواده و یارانشان کرد؛ تا شاید بدینوسیله عنوان آغاز معمول سال (ماه محرم) محفوظ مانده و عاشورای حسینی علیہ السلام عید شود، ولی با همه تلاشهای گسترده این طیف انحرافی؛ می بینیم که در این اقدام شوم چندان موفق نبوده و دامنه تبریک حلول ماه محرم بسیار محدود بوده؛ و عید بودن عاشورا جز در میان ناصبیان و دشمنان (اهل بیت علیهم السلام) و محیطهای مرتبط و منفعل از آنها؛ چندان رسمیتی نداشته است، بلکه روز بروز با توسعه ارتباطات حاصله از وسایل پیشرفته امروزی؛ اطلاع عامه مسلمین از حقایق تاریخی افزون گردیده، و با رشد سطح آگاهی و شناختشان به ارزشهای ناب اسلام از تحریفات این جریان جاهلی مطلع شده و از کثریهایشان فاصله می گیرند. امیدوارم خداوند کریم به همه ما توفیق عطا فرماید تا همواره از اهل حق و در خدمت حق باشیم.

پژوهشگرده ها و آموزشگرده های بنیاد حیات اعلی

علوم معرفت الهی - علوم زبان وحی - علوم کلام وحی

علوم تلاوت کلام وحی - علوم کلام خازنان وحی - علوم فقه آئین الهی

علوم تقویم نجوم تنجیم - علوم طب جامع - علوم پاکزستی

آموزش برتر (اعلی) - علوم برتر (اعلی) - علوم توانمندی بانسروی الهی

علوم عمارت برتر - علوم انساب و تبارشناسی - رسانه های حیات اعلی

طرح و برنامه ریزی پژوهشی و مدیریت و اشراف علمی

دارالمعارف الإلهیة

۱۴۲۷

www.Aelaa.net

taqwim@aelaa.net

nojum@aelaa.net

tanjim@aelaa.net

والحمد لله رب العالمین